A. ASESIAD O'R EFFAITH AR HAWLIAU PLANT

1. Amcanion polisi

Bydd Bil Diogelwch Adeiladau (Cymru) yn sefydlu cyfundrefn diogelwch adeiladau newydd a fydd yn cwmpasu meddiannu adeiladau preswyl amlfeddiannaeth yng Nghymru a'u rheoli'n barhaus.

Mae'r gyfundrefn newydd yn sicrhau nad effeithir yn anghymesur ar blant o gymharu â phreswylwyr eraill mewn adeiladau amlfeddiannaeth. Yn wir, mae'r newidiadau wedi'u dylunio i ddarparu manteision ychwanegol i bob preswylydd, gan gynnwys plant a phobl ifanc.

Mae'r Bil yn diffinio preswylydd fel unigolyn sy'n 18 oed neu'n hŷn, yn unol â Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016. Er mai nod y mesur yw sicrhau diogelwch pob preswylydd, ni fydd unigolion dan 18 oed yn ddarostyngedig i'r dyletswyddau a osodir ar breswylwyr ac ni fydd hawl ganddynt i gael yr wybodaeth benodedig ychwaith. Yn hytrach, byddant yn cael gwybodaeth fel rhan o'r aelwyd ehangach.

Un o ddibenion allweddol y Bil yw sicrhau bod preswylwyr pob adeilad preswyl amlfeddiannaeth sydd o fewn y cwmpas, gan gynnwys plant a phobl ifanc, yn ddiogel a gwneud iddynt deimlo'n fwy diogel yn eu cartrefi eu hunain. Mae'r Bil yn darparu ar gyfer Prif Berson Atebol / Person Atebol i asesu a rheoli risgiau i ddiogelwch adeiladau preswyl amlfeddiannaeth pan fyddant wedi'u meddiannu, ac ymgysylltu â phreswylwyr sy'n oedolion yn effeithiol, gan ddarparu gwybodaeth briodol ac ymateb i gwynion preswylwyr.

2. Casglu tystiolaeth ac ymgysylltu â phlant a phobl ifanc

Er mwyn cefnogi'r broses o roi ein diwygiadau ar waith, mae Llywodraeth Cymru wedi ymgynghori ar bapur gwyn[1] ac ymgysylltu ag ystod eang o randdeiliaid gan gynnwys lesddeiliaid a thenantiaid, grwpiau sy'n cynrychioli pobl â nodweddion gwarchodedig penodol, cymdeithasau tai, awdurdodau lleol, awdurdodau tân ac achub a'r diwydiant tai.

Comisiynodd Llywodraeth Cymru ymchwil hefyd, gan gynnwys:

- Ymchwil â lesddeiliaid ethnig leiafrifol a lesddeiliaid anabl[2];
- ymchwil ymhlith preswylwyr o bob math ac o bob grŵp deiliadaeth, sy'n byw mewn adeiladau y diffiniwyd eu bod o fewn cwmpas y gyfundrefn diogelwch adeiladau newydd[3];

[1] Adeiladau Mwy Diogel yng Nghymru | LLYW.CYMRU

[2] Heb ei chyhoeddi

[3] Diogelwch tân mewn adeiladau amlfeddiannaeth: ymchwil preswylwyr

- adolygiad o dystiolaeth ar ddylanwadau dynol mewn tanau cartref, ac mewn adeiladau wedi'u haml-feddiannu yn benodol[4].

Caiff canlyniadau'r ymchwil hon, data ar aelwydydd yng Nghymru a chanfyddiadau o'r ymgynghoriad â rhanddeiliaid eu trafod isod.

Mae data o Gyfrifiad 2021 a gyflwynir yn Nhabl 1 yn dangos o blith yr 1,347,100 o aelwydydd yng Nghymru, bod 168,400 (13%) ohonynt yn byw mewn fflatiau, fflatiau deulawr neu randai [5]. Yn gyffredinol, caiff yr aelwydydd hyn eu cwmpasu gan y Bil os byddant wedi'u lleoli mewn adeiladau preswyl amlfeddiannaeth sy'n cynnwys dwy uned breswyl neu fwy

Tabl 1: Aelwydydd yng Nghymru yn ôl y math o annedd, 2021 [Nodyn 1]

	Carafán neu fath arall o strwythur symudol neu dros dro	Fflat, fflat deulawr neu randy	Tŷ neu fyngalo cyfan: Ar wahân	Tŷ neu fyngalo cyfan: Tŷ pâr	Tŷ neu fyngalo cyfan: Mewn teras	**Pob annedd**
Pob aelwyd	4,400	168,400	384,400	431,900	358,000	**1,347,100**

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2021

Create a custom dataset - Y Swyddfa Ystadegau Gwladol

[Nodyn 1] Ffigurau wedi’u talgrynnu i’r 100 agosaf.

[4] Dylanwadau ar Ymddygiadau Diogelwch Tân Preswylwyr: Adolygiad o Dystiolaeth

[5] Cyfrifiad 2021 Create a custom dataset - Y Swyddfa Ystadegau Gwladol

Mae cyfansoddiad aelwydydd yr ymatebwyr i'r arolwg preswylwyr, a gyflwynir yn Nhabl 2, yn brocsi da ar gyfer cyfansoddiad aelwydydd preswylwyr sy'n oedolion mewn adeiladau preswyl amlfeddiannaeth yn fwy cyffredinol. Mae'r data yn dangos bod cyfran fawr o breswylwyr yn byw ar eu pen eu hunain ac mai nifer cymharol fach o aelwydydd sy'n cynnwys plant.

Tabl 2: Cyfansoddiad aelwydydd adeiladau preswyl amlfeddiannaeth, 2024

Cyfansoddiad aelwydydd	% yr ymatebwyr
Byw gyda phartner/priod	31
Byw gyda phlentyn/plant dan 16 oed	9
Byw gyda phlentyn/plant dros 16 oed	2
Byw gydag aelod arall/aelodau eraill o'r teulu	2
Byw gyda ffrind(iau) / rhannu fflat â rhywun	4
Rwy'n byw ar fy mhen fy hun	55

Sylfaen: 1,562

Ffynhonnell: Diogelwch tân mewn adeiladau amlfeddiannaeth: ymchwil preswylwyr, 2024

Mae Tabl 3 yn dangos y canlynol:

- Mae cyfran yr aelwydydd â phlant sy'n byw mewn adeiladau sydd o fewn cwmpas y Bil lai na hanner y ffigur ar gyfer pob annedd. Mae 18,487 o aelwydydd (11%) sy'n byw mewn adeiladau sydd o fewn cwmpas y Bil yn cynnwys plant o gymharu â 321,465 o aelwydydd (24%) â phlant ym mhob annedd.
- Mae aelwydydd â phlant a 2 oedolyn neu fwy yn llai cyffredin mewn adeiladau sydd o fewn y cwmpas (5%) nag ym mhob annedd (18%). Fodd bynnag, nid yw'r un peth yn wir o ran aelwydydd un rhiant sydd yr un mor gyffredin mewn adeiladau sydd o fewn y cwmpas (6%) ag y maent ym mhob annedd (6%).
- Mae aelwydydd â 2 oedolyn a 3 phlentyn neu fwy yn anghyffredin ym mhob annedd (2% o aelwydydd) ond mewn adeiladau sydd o fewn y cwmpas yn arbennig. Dim ond 3% o aelwydydd o'r math hwn oedd yn byw mewn adeiladau sydd o fewn y cwmpas.

Tabl 3. Aelwydydd yng Nghymru â phlant yn ôl nodweddion yr aelwyd a'r math o annedd, 2021 [Nodyn 1]

	Fflat, fflat deulawr neu randy		Pob aelwyd	
	Nifer	Canran	Nifer	Canran
Dim oedolion, neu un oedolyn ac un plentyn neu fwy	9,800	6%	74,400	6%
Tri oedolyn neu fwy: Un plentyn neu fwy	1,000	1%	61,500	5%
Dau oedolyn: Un neu ddau o blant	6,900	4%	158,200	12%
Dau oedolyn: Tri phlentyn neu fwy	800	0.5%	27,400	2%
Pob aelwyd â phlant	**18,500**	**11%**	**321,500**	**24%**
Aelwydydd heb blant	**150,000**	**89%**	**1,025,700**	**76%**
Pob aelwyd	**168,400**		**1,347,100**	

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2021

[Nodyn 1] Ffigurau wedi’u talgrynnu i’r 100 agosaf. Mae canrannau wedi'u cyfrifo ar sail ffigurau heb eu talgrynnu.

Create a custom dataset - Y Swyddfa Ystadegau Gwladol

Mae Arolwg Cyflwr Tai Cymru 2017-18 hefyd yn cynnwys data am gyfansoddiad aelwydydd ar gyfer tai/byngalos a fflatiau. Fel gyda data'r cyfrifiad, mae Tabl 4 yn dangos mai'r mathau mwyaf cyffredin o aelwydydd sy'n byw mewn fflatiau yw oedolion sengl, pensiynwyr sengl, a chyplau sy'n oedolion heb blant.

Mae data o Gyfrifiad 2021 a gyflwynir yn Nhabl 5 yn dangos bod mwyafrif mawr (95%) o dai amlfeddiannaeth wedi'u meddiannu gan dri oedolyn neu fwy heb blant. Mae aelwydydd un person yn brin (3%) ac mae aelwydydd â phlant yn fwy prin byth (1%).

Tabl 4. Math o aelwyd yn ôl y math o annedd, 2017-18

Math o aelwyd	**Tŷ neu fyngalo (%)**	**Fflat (%)**
Cwpl sy'n bensiynwyr - cwpl lle mae un neu fwy o'r oedolion o oedran Pensiwn y Wladwriaeth neu drosodd	17	-
Pensiynwr sengl - oedolion sengl sydd o oedran Pensiwn y Wladwriaeth neu drosodd	17	27
Cwpl â phlant - cwpl nad ydynt yn bensiynwyr sydd â phlant dibynnol	15	-
Cwpl heb blant - cwpl nad ydynt yn bensiynwyr heb blant dibynnol	11	7
Oedolyn sengl â phlant - oedolyn sengl nad yw'n bensiynwr sydd â phlant dibynnol	7	-
Oedolyn sengl heb blant - oedolyn sengl nad yw'n bensiynwr heb blant dibynnol	10	37
Tri oedolyn neu fwy â phlant - tri oedolyn neu fwy â phlant dibynnol	5	-
Tri oedolyn neu fwy heb blant - yn perthyn – tri oedolyn neu fwy heb blant dibynnol, sy'n perthyn i'w gilydd	7	-
Tri oedolyn neu fwy heb blant - ddim yn perthyn – tri oedolyn neu fwy heb blant dibynnol, nad ydynt yn perthyn i'w gilydd	4	-
Aelwydydd eraill	5	-

Ffynhonnell: Arolwg Cyflwr Tai Cymru

Mae '-' yn golygu y cafwyd llai na 30 o ymatebion.

Arolwg Cyflwr Tai Cymru: dangosydd canlyniadau | LLYW.CYMRU

Tabl 5: Tai amlfeddiannaeth yn ôl maint a'r math o aelwyd, 2021

	Tai amlfeddiannaeth bach		Tai amlfeddiannaeth mawr		Pob tŷ amlfeddiannaeth	
	Nifer	**%**	**Nifer**	**%**	**Nifer**	**%**
Aelwyd un person: Un oedolyn 65 oed neu'n iau	76	2%	145	5%	221	3%
Un plentyn neu fwy yn yr aelwyd	82	2%	17	1%	99	1%
Tri oedolyn neu fwy: Dim plant	4,246	96%	2,516	93%	6,762	95%
Arall	11	0%	24	1%	35	0%
Cyfanswm	**4,415**	**100%**	**2,702**	**100%**	**7,117**	**100%**

Ffynhonnell: Dadansoddiad o Gyfrifiad 2021

Un digwyddiad eithriadol oedd trychineb Grenfell. Fodd bynnag, tynnodd sylw at yr effeithiau dinistriol y gall preswylwyr, gan gynnwys plant, eu dioddef. Bu farw 17 o'r 67 o blant a oedd yn byw yn Nhŵr Grenfell yn y tân a laddodd 72 o bobl i gyd[6]. Cafodd y tân effaith sylweddol ar blant a phobl ifanc o ran eu hiechyd meddwl a'u llesiant yn gyffredinol.

Mae llawer o'r plant a'r bobl ifanc yr effeithiwyd arnynt wedi dioddef problemau iechyd meddwl difrifol, gan gynnwys anhwylder straen ôl-drawmatig (PTSD), gorbryder ac iselder. Yn ogystal, cafodd nifer o deuluoedd eu dadleoli, gan orfod byw mewn llety dros dro fel gwestai, a wnaeth darfu ar addysg llawer o blant.

Mae Gwasanaeth Iechyd a Llesiant y GIG ar gyfer Grenfell wedi bod yn darparu cymorth iechyd meddwl, gan gynnwys therapïau sy'n canolbwyntio ar drawma fel Therapi Gwybyddol Ymddygiadol a Therapi Dadsensiteiddio ac Ailbrosesu Symudiadau'r Llygaid. [7]

Bydd adeiladau preswyl uchel iawn, fel Tŵr Grenfell, o fewn cwmpas y Bil yn ogystal ag adeiladau preswyl amlfeddiannaeth eraill yng Nghymru.
Fel rhan o ymateb Llywodraeth Cymru i dân Tŵr Grenfell, sefydlwyd Tîm Rhaglen Diogelwch Adeiladau gyda'r nod o gynnal adolygiad cynhwysfawr o'r system diogelwch adeiladau yng Nghymru. Roedd rhan o'r adolygiad hwn yn ymwneud â chyflwyno cynigion ar gyfer diwygiadau helaeth i'r ffordd y caiff adeiladau amlfeddiannaeth yng Nghymru eu dylunio, eu hadeiladu, eu meddiannu a'u rheoli. Ym mis Ionawr 2021, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y Papur Gwyn 'Adeiladau Mwy Diogel yng Nghymru'. Ymgynghorodd y Papur Gwyn ar y newid

---

[6] https://disabilitytalk.co.uk/2021/04/05/almost-half-of-grenfell-deaths-were-disabled-people-and-children/

[7] The Grenfell Tower Fire: The Mental Health & Wellbeing of Children

diwylliannol a systemaidd a gynigiwyd, gan amlinellu cynigion ar gyfer diwygiadau i wneud adeiladau amlfeddiannaeth yn fwy diogel i breswylwyr.

Roedd yr ymgynghoriad ar agor rhwng 12 Ionawr a 12 Ebrill 2021 a chafwyd 95 o ymatebion wedi'u cwblhau. Lluniodd Llywodraeth Cymru fersiwn hawdd ei deall, Newid y rheolau i wneud adeiladau'n fwy diogel ymgynghoriad-hawdd-ei-ddeall.pdf (llyw.cymru) a lluniodd fideo byr yn crynhoi prif amcanion gwella ein dull o ymdrin â diogelwch adeiladau. Adeiladau mwy diogel yng Nghymru: fideo crynodeb o'r ymgynghoriad.

Roedd ymatebion yn cynnwys y canlynol:

- 28 o ymatebion i'r ffurflen ymgynghori ar-lein
- 50 o ymatebion drwy e-bost a oedd yn dilyn fformat y ffurflen ymgynghori ar-lein
- 17 o ymatebion ar ffurf ymateb naratif i'r cynigion, hefyd drwy e-bost

Ymateb yn ôl sector:

Math o ymateb	**Nifer**
Corff Proffesiynol/Diwydiant	27
Aelodau o'r cyhoedd	14
Rheolaeth Adeiladu/Cynllunio	12
Awdurdod lleol	7
Landlord Cymdeithasol (awdurdodau lleol a chymdeithasau tai)	6
Diwydiant	6
Sefydliadau'r trydydd sector	5
Asiant Rheoli Eiddo Preswyl	5
Arall	5
Sector Tân	5
Sector cyhoeddus arall	2
Heb ei nodi	1
Cyfanswm	95

Er mwyn cefnogi'r broses o roi'r diwygiadau hyn ar waith, comisiynodd Llywodraeth Cymru IFF Research i gynnal ymchwil ymhlith preswylwyr o bob math, gan gynnwys preswylwyr â phlant, ac o bob grŵp deiliadaeth, sy'n byw mewn adeiladau y diffiniwyd eu bod o fewn cwmpas y gyfundrefn diogelwch adeiladau newydd. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno canfyddiadau'r ymchwil i ymddygiadau preswylwyr mewn adeiladau a gwmpesir gan raglen diwygio

Diogelwch Adeiladau Llywodraeth Cymru. Cynhaliwyd y gwaith ymchwil rhwng mis Rhagfyr 2022 a mis Mawrth 2024.

Cynhaliwyd arolwg o 1,562 o breswylwyr adeiladau amlfeddiannaeth yng Nghymru, ac yna 24 o gyfweliadau ansoddol manwl, lle dewiswyd preswylwyr o blith y rhai a ymatebodd i'r arolwg. Defnyddiwyd dull dadansoddi yn ôl segmentau i ddosbarthu preswylwyr yn grwpiau, yn seiliedig ar eu hagweddau a'u hymddygiadau. Diogelwch tân mewn adeiladau amlfeddiannaeth: ymchwil preswylwyr.

O fewn yr adroddiad, cydnabuwyd bod rhai preswylwyr mewn cartrefi rhent cymdeithasol yn fwy tebygol o nodi bod eu diffyg hyder yn eu gallu i adael eu heiddo yn ddiogel pe bai tân o ganlyniad i'r ffaith bod gan aelod o'u haelwyd anabledd neu broblemau symudedd oherwydd oedran.

Nododd yr adroddiad y gwahaniaethau demograffig mewn ymddygiadau diogelwch tân. Canfu Dylanwadau ar Ymddygiadau Diogelwch Tân Preswylwyr: Adolygiad o Dystiolaeth chwe ffynhonnell a oedd yn trafod pwnc plant a phobl ifanc mewn tanau. Roedd y canfyddiadau yn cynnwys y canlynol:

- mae plant ifanc yn aml yn wynebu mwy o risg o anaf mewn tân gan nad oes ganddynt y profiad i adnabod y risg a berir gan dân ac yn aml ni fydd larymau mwg yn llwyddo i'w deffro
- mae plant hefyd yn llai tebygol o allu gadael adeilad heb gymorth pe bai tân
- mae risg gynyddol y bydd plant smygwyr yn fwy tebygol o gael gafael ar danwyr sigaréts a matsis yn y tŷ mewn ffordd anniogel
- mae aelwydydd â phlant yn fwy tebygol o ymarfer cynllun dianc rhag tân.

Fodd bynnag, mae awgrymiadau bod plant yn wynebu mwy o risg yn mynd yn groes i'r data ar anafiadau o ganlyniad i dân ar gyfer Cymru. Mae Siart 1 yn dangos bod cyfran y plant sy'n dioddef anafiadau oherwydd tân yn llawer is na chyfran y plant yn y boblogaeth. Mae hyn yn awgrymu er y gallai plant ifanc iawn wynebu risg uwch, ni cheir effaith anghymesur ar blant yn gyffredinol o gymharu â'u cynrychiolaeth yn y boblogaeth. Prin iawn y bydd “chwarae â thân” (fel y caiff ei gofnodi) yn achosi tân ac roedd hyn ond yn gyfrifol am 8 achos yn unig o 1500 o danau damweiniol a bwriadol, ac nid o reidrwydd y rhai a ddechreuwyd gan blant yn chwarae â matsis neu danwyr[8].

[8] Ystadegau achosion tân ac achub: Ebrill 2023 i Fawrth 2024 [HTML] | LLYW.CYMRU

Siart 1: Cyffredinrwydd cymharol plant sy'n dioddef anafiadau oherwydd tân yng Nghymru fesul blwyddyn

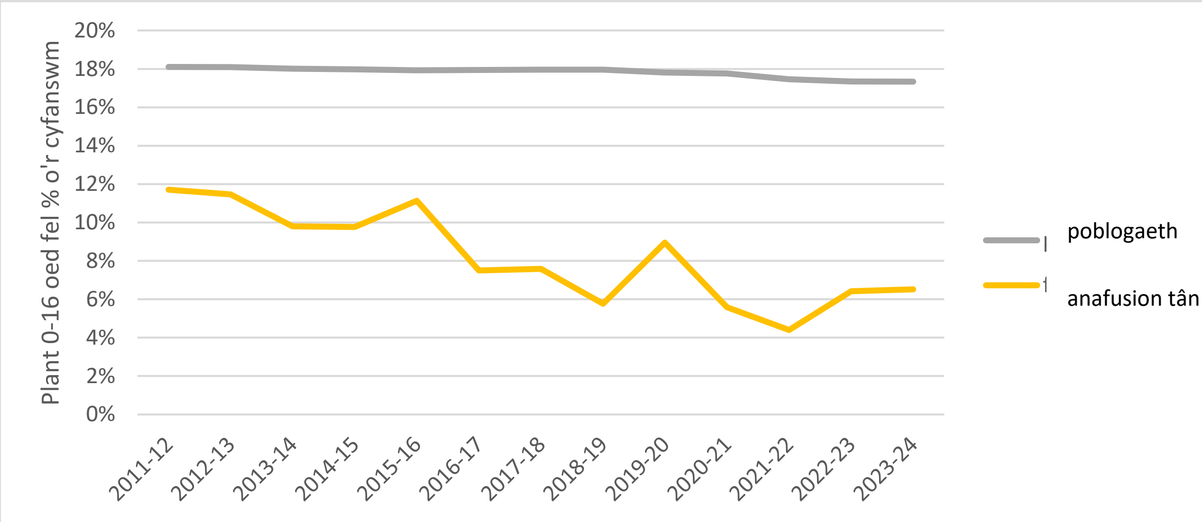

Ffynhonnell: StatsCymru

Anafusion yn ôl oedran a blwyddyn ariannol. Amcangyfrifon poblogaeth lefel cenedlaethol fesul blwyddyn, oed a gwlad y DU

Caiff asesiadau effaith pellach eu hystyried, yn ystod y gwaith o weithredu a datblygu rheoliadau a chanllawiau gyda grwpiau rhanddeiliaid, gan gynnwys plant a rhieni.

Effeithiau cadarnhaol

Mae'r gyfundrefn newydd yn sicrhau nad effeithir yn anghymesur ar blant o gymharu â phreswylwyr eraill mewn adeiladau amlfeddiannaeth. Yn wir, mae'r newidiadau wedi'u dylunio i ddarparu manteision ychwanegol i bob preswylydd, gan arwain o bosibl at ganlyniadau mwy cadarnhaol iddynt o ran adeiladau mwy diogel.

Gwell Diogelwch: Nod y Bil yw creu amgylcheddau byw mwy diogel drwy leihau'r risg o dân a risgiau strwythurol, gan fod o fudd i bob preswylydd, gan gynnwys plant.

Iechyd a Llesiant: Bydd y Bil yn ei gwneud yn ofynnol i'r Prif Berson Atebol / Person Atebol asesu a rheoli risgiau i ddiogelwch adeiladau a bydd yn ei gwneud yn ofynnol i breswylwyr beidio â chymryd rhan mewn gweithgareddau sy'n creu risg sylweddol o dân neu'n arwain at risg strwythurol. . Bydd dulliau gwell i ymgysylltu â phreswylwyr a phroses gwyno ffurfiol yn sicrhau bod pryderon preswylwyr yn cael eu clywed ac yr ymdrinnir â nhw. Bydd hyn yn rhoi ymdeimlad o ddiogelwch i bob preswylydd, sy'n hanfodol ar gyfer eu llesiant seicolegol ac emosiynol.

Addysg ac Ymwybyddiaeth: Bydd y Bil yn rhoi dyletswydd ar y Prif Berson Atebol/Person Atebol i rannu gwybodaeth am ddiogelwch ac ymgysylltu â phreswylwyr 18 oed a throsodd. Er na fydd plant yn ymwneud â'r strategaeth ymgysylltu, gall rhieni a gwarcheidwaid ennyn ymdeimlad o gyfrifoldeb a phwysleisio pwysigrwydd mesurau diogelwch trwy eu cynnwys mewn trafodaethau diogelwch. Gall y dull gweithredu hwn eu grymuso i ymddwyn yn gyfrifol a chynnal eu diogelwch. Yn ogystal, gall cynnal y sgyrsiau hyn feithrin dulliau cyfathrebu agored, datblygu ymddiriedaeth ac annog ymddygiad cadarnhaol.

Nododd Adolygiad Hackitt y dylai preswylwyr gael eu dwyn i gyfrif os ydynt yn ymddwyn mewn ffordd sy'n peri risg iddyn nhw neu i'w cymdogion. Mae ymddygiadau a allai beri risg a ar y cyd, mae'r gweithredoedd hyn yn tanseilio ymdrechion i gynnal amgylchedd byw diogel yn cynnwys:

- peidio â chydweithredu ag asesiadau diogelwch adeiladau drwy atal mynediad neu fethu â darparu gwybodaeth angenrheidiol
- ymgymryd ag arferion anniogel mewn ardaloedd cyffredin megis ymyrryd â dyfeisiau diogelwch
- gadael deunyddiau peryglus neu eitemau mewn coridorau sy'n rhwystro llwybrau gadael ac yn cynyddu'r risg o dân
- storio eiddo personol mewn coridorau sy'n rhwystro llwybrau gadael
- breswylwyr yn ymyrryd â dyfeisiau diogelwch yn eu hanheddau preifat.

Felly, nod y Bil yw gwella diogelwch adeiladau drwy ddiffinio dyletswyddau preswylwyr mewn perthynas â diogelwch tân a strwythurol yn glir. Mae cydymffurfio â'r dyletswyddau hyn yn hollbwysig er mwyn cynnal amgylchedd byw diogel mewn adeiladau preswyl.

Rhoddir dyletswyddau ar bob preswylydd sy'n oedolyn a pherchnogion unedau preswyl mewn adeiladau rheoledig wedi'u meddiannu. A bydd disgwyl i breswylwyr a pherchnogion, o dan amgylchiadau penodedig, gydymffurfio â chais gan y Person Atebol am fynediad i'w cartref. Bydd y dyletswyddau yn cynnwys:

Dyletswyddau Diogelwch Tân

- Rhannau Cyffredin: Rhaid i breswylwyr a pherchnogion beidio â chymryd rhan mewn gweithgareddau sy'n creu risg sylweddol y bydd risg diogelwch tân yn codi mewn perthynas â'r adeilad.
- Unedau Preswyl: Ni ddylai gweithgareddau mewn unedau preswyl greu risg sylweddol y bydd tân yn lledaenu o'r uned na chynyddu unrhyw risg o'r fath sydd eisoes yn bodoli.
- Ymyrryd â Mesurau Diogelwch: Rhaid i breswylwyr a pherchnogion beidio â thynnu mesurau diogelwch tân yn rhannau cyffredin yr adeilad, eu difrodi nag ymyrryd â nhw, heb esgus rhesymol.

Dyletswyddau Diogelwch Strwythurol

- Rhannau Cyffredin: Rhaid i weithgareddau yn y rhannau cyffredin beidio â chreu risg sylweddol y bydd risg diogelwch strwythurol yn codi.
- Unedau Preswyl: Rhaid i weithgareddau mewn unedau preswyl beidio â chreu risg sylweddol y bydd risg diogelwch strwythurol yn codi.

Diffiniad o Rannau Cyffredin

- Mae'n cynnwys balconïau a rhannau o falconïau sy'n rhan o uned breswyl.

Cais am Wybodaeth

- Rhaid i breswylwyr a pherchnogion gydymffurfio â cheisiadau am wybodaeth angenrheidiol gan y prif berson atebol neu'r person atebol sy'n gyfrifol am yr adeilad neu ran o'r adeilad lle mae'r uned breswyl wedi'i lleoli er mwyn hwyluso cydymffurfiaeth â rheoliadau diogelwch.

Mae'r Bil yn pwysleisio pwysigrwydd cydymffurfio â'r dyletswyddau hyn er mwyn sicrhau diogelwch pob preswylydd ac uniondeb strwythurol yr adeilad. Mae'n amlinellu cyfrifoldebau preswylwyr a pherchnogion i roi gwybodaeth angenrheidiol i'r Prif Berson Atebol / Person Atebol er mwyn hwyluso cydymffurfiaeth â rheoliadau diogelwch.

Gall pobl ifanc 16-17 oed â phrofiad o fod mewn gofal fyw mewn adeiladau a gwmpesir gan y Bil. Er na fydd nifer mawr o bobl ifanc yn y sefyllfaoedd hyn, mae Rheoliadau Ymadawyr Gofal (Cymru) 2015 yn rhoi dyletswyddau statudol ar awdurdodau lleol i roi cymorth ariannol i bobl â phrofiad o fod mewn gofal. Mae'r cymorth hwn yn cynnwys help gyda llety ac anghenion cynnal a chadw. At ei gilydd, ni ddisgwylir i'r gyfundrefn newydd gael effaith anghymesur ar blant neu bobl ifanc.

Effeithiau Negyddol

Yr effaith negyddol fwyaf sylweddol ar blant fydd cost y gyfundrefn newydd i'w teuluoedd. Mae'n bosibl y gallai'r costau hyn gael yr effaith fwyaf ar y rhai â'r lleiaf o allu i dalu.

Mae cyfraddau tlodi yn amrywio i wahanol fathau o deuluoedd. Mae aelwydydd â phlant yn tueddu i gael cyfraddau tlodi uwch oherwydd bod mwy o bobl yn yr aelwyd o gymharu â'i hincwm bosibl[9]. Yn y DU, mae 12% o gyplau heb blant yn byw mewn tlodi o gymharu â 23% o gyplau â phlant a 42% o aelwydydd un

[9] Inequalities in poverty, Y Sefydliad Iechyd, Gorffennaf 2024 Inequalities in poverty | Y Sefydliad Iechyd

rhiant[10]. Mae gan deuluoedd â thri phlentyn neu fwy gyfradd dlodi uwch (roedd 43% o blant mewn teuluoedd mawr mewn tlodi yn y DU yn 2021/22)[11].

Mae plant sy'n byw mewn llety rhent preifat neu gymdeithasol, y rhai mewn aelwydydd heb waith, a phlant Du ac Asiaidd hefyd yn fwy tebygol o fod mewn tlodi[12]. Ar y cyfan, mae cost y gyfundrefn newydd yn debygol o gael effaith fwy sylweddol ar rai plant na'r boblogaeth gyfan. Mae'r rhain yn cynnwys plant sy'n byw mewn:

- Aelwydydd un rhiant
- Aelwydydd mawr
- Aelwydydd Du neu Asiaidd
- Cartrefi rhent

Mae cyfraddau tlodi yn uchel iawn ar gyfer rhai grwpiau ethnig leiafrifol[13]. Yn benodol, rhwng 2019/20 a 2021/22, roedd tua hanner y bobl mewn aelwydydd Pacistanaidd (51%) a Bangladeshaidd (53%) yn byw mewn tlodi, gyda lefelau tlodi hyd yn oed uwch ar gyfer plant yn yr aelwydydd hynny (61% a 62% yn y drefn honno). Roedd tua phedwar o bob deg person mewn aelwydydd â phenteulu o gefndir Asiaidd heblaw am Indiaidd, Pacistanaidd, Bangladeshaidd neu Tsieineaidd (39%) neu aelwydydd o gefndiroedd Du Affricanaidd (42%) mewn tlodi, ac roedd oddeutu hanner y plant yn yr aelwydydd hyn mewn tlodi.

Roedd yr holl grwpiau hyn yn llawer mwy tebygol o fod mewn tlodi na phobl mewn aelwydydd â phenteulu o ethnigrwydd Gwyn (19%) (roedd 25% o blant mewn aelwydydd â phenteulu o ethnigrwydd Gwyn mewn tlodi).

I fudwyr, gall natur mudo fod yn ffactor andwyol ychwanegol[14]: er enghraifft, p'un a oedd mudo drwy ddulliau sy'n gwneud cyflogaeth yn anos, megis ceisio lloches, a pha mor ddiweddar y cyrhaeddodd pobl y DU.

Ar y cyfan, mae cost y gyfundrefn newydd yn debygol o gael effaith fwy sylweddol ar bobl a theuluoedd Du, Asiaidd ac ethnig leiafrifol na'r boblogaeth gyfan.

Yn 2021/22, y gyfradd tlodi i bobl anabl oedd 31%, 12 pwynt canran yn uwch na'r gyfradd ar gyfer y rhai nad oeddent yn anabl[15]. Roedd cyfraddau tlodi hefyd yn

[10] Inequalities in poverty, Y Sefydliad Iechyd, Gorffennaf 2024 Inequalities in poverty | Y Sefydliad Iechyd

[11] UK Poverty 2024, Sefydliad Joseph Rowntree, UK Poverty 2024.pdf

[12] Child poverty: trends and policy options, Y Sefydliad Astudiaethau Cyllid, Hydref 2024, Child poverty: trends and policy options | Y Sefydliad Astudiaethau Cyllid

[13] UK Poverty 2024, Sefydliad Joseph Rowntree, UK Poverty 2024.pdf

[14] Inequalities in poverty, Y Sefydliad Iechyd, Gorffennaf 2024 Inequalities in poverty | Y Sefydliad Iechyd

[15] UK Poverty 2024, Sefydliad Joseph Rowntree, UK Poverty 2024.pdf

amrywio yn ôl pwy oedd yn anabl yn y teulu[16]. Roedd tlodi yn arbennig o uchel ymhlith teuluoedd lle roedd oedolion a phlant anabl (39%). Ar y cyfan, mae cost y gyfundrefn newydd yn debygol o gael effaith fwy sylweddol ar bobl a phlant anabl na'r boblogaeth gyfan. Mae pobl anabl yn fwy tebygol o wynebu effaith negyddol os ydynt:

- Yn byw mewn aelwydydd ag oedolion a phlant anabl
- Yn meddu ar amhariadau meddyliol hirdymor a chyfyngus

Ceir rhagor o wybodaeth am gostau yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol.

Bydd y dyletswyddau a roddir ar breswylwyr a'r Prif Berson Atebol / Person Atebol yn cael effaith fuddiol ar ddiogelwch pob preswylydd, gan gynnwys plant. Fodd bynnag, mae posibilrwydd y bydd effeithiau negyddol i rai plant o dan amgylchiadau penodol.

Gallai'r ddyletswydd ar breswylwyr i ganiatáu mynediad er mwyn i risgiau diogelwch adeiladau gael eu hasesu a'u rheoli gael effeithiau negyddol ar breswylwyr sy'n oedolion a phreswylwyr sy'n blant. Er mwyn lliniaru'r risg hon, caiff mesurau diogelu eu rhoi ar waith er mwyn sicrhau y rhoddir cyfnod rhybudd digonol a chyfle i breswylwyr nodi dyddiad ac amser hwylus i'r person atebol gael mynediad.

Weithiau, mae'n bosibl y bydd plant a phobl ifanc yn ymddwyn mewn ffyrdd sy'n creu risgiau i ddiogelwch adeiladau, megis drwy adael beiciau mewn coridorau a rhwystro llwybrau dianc. Fodd bynnag, mae'n bwysig nodi na fyddai plant eu hunain yn gallu torri'r dyletswyddau hyn, gan fod yn rhaid i breswylwyr sy'n ddarostyngedig i'r gyfundrefn newydd fod yn 18 oed neu drosodd. Mewn achosion o'r fath, cyfrifoldeb y rhiant neu'r gwarcheidwad fyddai sicrhau cydymffurfiaeth â'r dyletswyddau hyn.

Bydd y dull gweithredu newydd yn canolbwyntio ar ddeialog, codi ymwybyddiaeth o gyfrifoldebau a hyrwyddo newid diwylliannol yn y lle cyntaf. Dim ond ar gyfer tor rheolau difrifol neu fel mesur diweddarach y dylid defnyddio camau gorfodi statudol a chosbau. Y disgwyliad yw y caiff camau anstatudol eu cymryd gyntaf yn y rhan fwyaf o achosion, yn dibynnu ar ddifrifoldeb y tor, ei feiusrwydd neu'r niwed posibl a achoswyd ganddo. Y bwriad yw er bod y Bil yn caniatáu i gamau gorfodi gael eu cymryd pan fo angen, dewis olaf fydd camau rheoleiddiol. Ni fyddai camau gorfodi yn targedu plant neu bobl ifanc dan 18 oed ond, yn hytrach, y rhieni neu'r gwarcheidwad â chyfrifoldeb rhiant.

[16] UK Poverty 2024, Sefydliad Joseph Rowntree, UK Poverty 2024.pdf

Ar gyfer yr Ymgynghoriad ar y Papur Gwyn ar Ddiogelwch Adeiladau ym mis Ionawr 2021, lluniodd Llywodraeth Cymru fersiwn hawdd ei deall o'r ddogfen ymgynghori: Newid y rheolau i wneud adeiladau'n fwy diogel ymgynghoriad-hawdd-ei-ddeall.pdf (llyw.cymru) a lluniodd fideo byr yn crynhoi'r prif themâu a nodwyd yn ystod yr ymgynghoriad ar wella'r dull o ymdrin â diogelwch adeiladau. Adeiladau mwy diogel yng Nghymru: fideo crynodeb o'r ymgynghoriad [HTML] | LLYW.CYMRU.

Mewn ymgynghoriad â'r Uned Hawliau Plant, nododd Plant yng Nghymru y byddai angen mesurau diogelu a llesiant priodol ar gyfer unrhyw waith gyda phlant ar y pwnc sensitif hwn, ac y byddai angen iddo fod yn ystyriol o drawma. Cynghorwyd y dylid derbyn tystiolaeth sydd eisoes yn bodoli yn hytrach nag ymgymryd â gwaith ymgysylltu cyfranogol pellach â phlant, pobl ifanc a rhieni ac ystyried cyfleoedd pellach i ymgysylltu â rhanddeiliaid wrth ddatblygu'r rheoliadau a'r canllawiau.

Caiff asesiadau effaith pellach eu hystyried fel y bo'n briodol maes o law wrth ddatblygu is-ddeddfwriaeth a byddant yn darparu rhagor o fanylion am union natur y Bil Diogelwch Adeiladau (Cymru). Bydd is-ddeddfwriaeth yn destun ymgynghoriad, bydd cyfleoedd i ymgysylltu â grwpiau rhanddeiliaid, gan gynnwys plant a phobl ifanc, wrth i'r rheoliadau a'r canllawiau gael eu datblygu. Bydd yn haws i'r rhanddeiliaid hynny ragweld yr effeithiau ar y cam hwnnw.

3. Dadansoddi'r dystiolaeth ac asesu'r effaith

Bwriedir i'r Bil Diogelwch Adeiladau (Cymru) wneud adeiladau preswyl amlfeddiannaeth yn fwy diogel, a fydd yn cael effeithiau cadarnhaol ar yr holl breswylwyr, gan gynnwys plant a phobl ifanc. Drwy gyflwyno cyfundrefn newydd ar gyfer meddiannu a rheoli'r adeiladau hyn yng Nghymru, bydd yn helpu i sicrhau bod pob preswylydd yn ddiogel ac yn teimlo'n ddiogel yn yr hirdymor. Effaith y Bil yw lleihau'r risg o ddigwyddiadau sy'n ymwneud â diogelwch tân a diogelwch strwythurol, gan osgoi marwolaethau ac anafiadau, a gwneud i bob preswylydd deimlo'n fwy diogel yn ei gartref.

Nod y Bil yw creu amgylcheddau byw mwy diogel a bydd yn helpu i sicrhau bod preswylwyr yn ddiogel ac yn teimlo'n ddiogel yn yr hirdymor. Bwriedir i'r Bil atal a lleihau effaith tanau a digwyddiadau difrifol eraill mewn adeiladau preswyl amlfeddiannaeth. Bydd y gyfundrefn diogelwch adeiladau newydd yn nodi'r rhai sy'n gyfrifol, yn sicrhau eu bod yn ymwybodol o'u dyletswyddau ac yn eu dwyn i gyfrif am ddiogelwch adeiladau. Yn ogystal â'r buddion amlwg i iechyd drwy atal marwolaethau ac anafiadau, bydd y Bil yn gwella llesiant meddyliol pob preswylydd mewn adeiladau preswyl amlfeddiannaeth.

Bydd y gyfundrefn newydd yn gofyn am gydweithrediad rhwng rhanddeiliaid, gan gynnwys preswylwyr, lesddeiliaid, personau atebol, awdurdodau diogelwch adeiladau ac awdurdodau tân ac achub. Yn benodol, bydd gan breswylwyr lais cryfach o ran y ffordd y caiff yr adeiladau y maent yn byw ynddynt eu rheoli.

Bydd dulliau gwell i ymgysylltu â phreswylwyr a phroses gwyno ffurfiol yn sicrhau bod pryderon rhieni a gwarcheidwaid yn cael eu clywed ac yr ymdrinnir â nhw.

Bydd hyn yn rhoi ymdeimlad o ddiogelwch a sefydlogrwydd i breswylwyr, gan gynnwys plant a phobl ifanc, sy'n hanfodol ar gyfer eu llesiant seicolegol ac emosiynol.

Mae'r broses o ddatblygu'r polisi wedi bod yn seiliedig ar waith ymgysylltu helaeth â rhanddeiliaid. Ymgynghorodd Llywodraeth Cymru ar ei chynigion cychwynnol mewn papur gwyn Adeiladau Mwy Diogel yng Nghymru rhwng mis Ionawr a mis Ebrill 2021. Mae gweithgareddau ymgysylltu wedi cynnig gwybodaeth werthfawr am y materion sydd o'r pwys mwyaf i bob preswylydd. Gan weithio gyda TPAS Cymru, rydym wedi cynnwys cymdeithasau a grwpiau preswylwyr er mwyn sicrhau y caiff llais a safbwyntiau cynrychiolaeth eang o lesddeiliaid a thenantiaid eu clywed, ac y caiff eu profiadau bywyd eu hystyried. Ar yr amod y caiff y Bil ei basio'n llwyddiannus drwy'r Senedd, bydd rhanddeiliaid yn parhau i gael eu cynnwys drwy gydol y broses weithredu, gan gynnwys plant a phobl ifanc.
Mae'r Bil Diogelwch Adeiladau (Cymru) yn ymwneud yn anuniongyrchol ag Erthyglau 3, 6, 12, 13, 16, 26 a 27 o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn a bydd y Bil yn gwella llawer o'u hawliau a chaiff y rhain eu hystyried isod.

Bwriedir i'r Bil wella diogelwch, iechyd a llesiant plant a phobl ifanc. Mae'r Bil yn cyd-fynd â sawl un o erthyglau Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn, gan gefnogi hawliau plant i breifatrwydd, bywyd teuluol ac amodau byw diogel. Bydd yn bwysig ystyried strategaethau cyfathrebu ac ymgysylltu effeithiol ymhellach yn ystod y cyfnod gweithredu, gan ymdrin ag unrhyw heriau posibl a sicrhau y caiff y mesurau diogelwch hyn eu rhoi ar waith y disgwylir iddynt fod o fudd i bob preswylydd, gan gynnwys plant a phobl ifanc.

Erthyglau neu Brotocolau Dewisol CCUHP	**Yn gwella (X)**	**Yn herio (X)**	**Esboniad**
Erthygl 3 Ym mhob gweithred sy’n ymwneud â phlant, p’un a ymgymerir â hwy gan sefydliadau lles cymdeithasol cyhoeddus neu breifat, llysoedd barn, awdurdodau gweinyddol neu gyrff deddfwriaethol, rhaid i les pennaf y plentyn fod yn brif ystyriaeth.	X		Mae'r Bil yn blaenoriaethu lles pennaf plant drwy sicrhau bod mesurau diogelwch yn cael eu cynllunio i amddiffyn pob preswylydd. Mae hyn yn arwain at safonau diogelwch mwy llym ac amgylcheddau byw mwy diogel.
Erthygl 6 Mae gan bob plentyn yr hawl i fywyd. Dylai partïon y Confensiwn sicrhau, i'r	X		Mae sicrhau bod plant yn datblygu'n iach drwy ddarparu amgylchedd byw diogel ac iach yn cyd-fynd â nodau'r Bil. Mae hyn yn

graddau eithaf sy'n bosibl, fod plant yn goroesi ac yn datblygu.			cynnwys mesurau i atal a chyfyngu ar danau a hybu llesiant cyffredinol.
Erthygl 12 Mae gan blant yr hawl i fynegi eu barn yn rhydd am bob mater sy'n effeithio arnynt, a dylai eu safbwyntiau gael eu hystyried yn briodol yn unol ag oedran a lefel aeddfedrwydd y plentyn.	X	X	Mae sicrhau y caiff lleisiau plant eu clywed yn y broses gwneud penderfyniadau mewn perthynas â diogelwch adeiladau yn meithrin ymdeimlad o berchnogaeth a chyfrifoldeb tuag at eu cartrefi. Ar hyn o bryd, nid yw'r Bil yn bwriadu ymgysylltu â phlant fel rhan o'r strategaeth ymgysylltu â phreswylwyr. Mae hyn yn golygu na allant fynegi eu barn fel rhan o'r broses honno, sydd o bosibl yn amharu ar eu hawl o dan Erthygl 12. Caiff cyfleoedd pellach eu hystyried ar gyfer ymgynghori â phlant a phobl ifanc sy'n byw mewn adeiladau preswyl amlfeddiannaeth yn ystod y cam gweithredu.
Erthygl 13 Mae gan blant yr hawl, yn amodol ar gyfyngiadau, i ryddid mynegiant; bydd yr hawl hon yn cynnwys rhyddid i geisio, cael a rhoi gwybodaeth a syniadau.	X	X	Er y bydd y Bil yn gwella diogelwch pob preswylydd, ni chaiff y rhai dan 18 oed eu cynnwys yn y strategaeth ymgysylltu â phreswylwyr ond byddant yn cael gwybodaeth fel rhan o'r aelwyd ehangach. Gall cyfyngu ar wybodaeth effeithio ar eu gallu i eirioli drostynt eu hunain mewn rhai sefyllfaoedd.
Erthygl 16 Ni chaniateir i unrhyw blentyn gael ei orfodi i ddioddef ymyrraeth fympwyol neu anghyfreithlon â’i breifatrwydd, â’i deulu, â’i gartref na’i ohebiaeth nac ymosodiadau anghyfreithlon ar ei anrhydedd a’i enw da.	X		Mae'r Bil yn ymgorffori mesurau i sicrhau y caiff preifatrwydd plant ei ddiogelu mewn adeiladau preswyl amlfeddiannaeth. Bydd angen rhybudd ysgrifenedig ymlaen llaw er mwyn cael mynediad i eiddo am resymau penodedig.
Erthygl 26 Cydnabod yr hawl i bob plentyn gael budd nawdd	X	X	Mae darparu cymorth ariannol yn helpu i gynnal cartrefi diogel, a byddai mynd i'r afael â materion

cymdeithasol a chymryd y mesurau angenrheidiol i sicrhau bod yr hawl hon yn cael ei gwireddu'n llawn yn unol â chyfraith genedlaethol.			economaidd-gymdeithasol yn lliniaru'r effaith ar breswylwyr o ran cost. Fodd bynnag, nid oes bwriad i gynnig cymorth ariannol fel rhan o'r Bil, ac mae'n debygol y caiff y costau eu trosglwyddo i breswylwyr, gan gynnwys teuluoedd. . Caiff hyn ei ystyried ymhellach yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol.
Erthygl 27 Mae gan blant hawl i gael safon byw sy'n ddigonol ar gyfer eu datblygiad corfforol, meddyliol, ysbrydol, moesol a chymdeithasol.	X		Mae'r Bil yn hyrwyddo ac yn gwella amgylcheddau byw diogel ac iach, gan gyfrannu at lesiant cyffredinol plant.

Ni fydd effaith ar Hawliau Dinasyddion yr UE.

4. Cyhoeddi'r Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant

Fel rhan o'r Bil, bydd angen datblygu rheoliadau ymhellach yn ystod y cam gweithredu a chaiff anghenion plant a phobl ifanc eu hystyried ymhellach.
Er mwyn sicrhau bod yr Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant yn effeithiol ac i nodi unrhyw ganlyniadau anfwriadol, byddwn yn rhoi'r mecanweithiau monitro ac adolygu canlynol ar waith:

Adolygiadau Rheolaidd: Ailystyrir yr Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant yn rheolaidd er mwyn asesu a yw'r effeithiau a ragwelwyd wedi dod i'r amlwg ac i nodi unrhyw effeithiau newydd neu effeithiau annisgwyl ar blant a phobl ifanc.

Diweddariadau Is-ddeddfwriaeth: Ar gyfer unrhyw is-deddfwriaeth, caiff yr Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant ei ddiweddaru er mwyn adlewyrchu manylion penodol y cynigion newydd. Bydd hyn yn sicrhau bod yr effaith ar blant yn cael ei hasesu'n barhaus ac yr eir i'r afael â hi'n barhaus.

Casglu a Dadansoddi Data: Caiff gweithgareddau casglu a dadansoddi data parhaus eu cynnal er mwyn monitro'r canlyniadau mewn perthynas â diogelwch, iechyd a llesiant plant. Bydd hyn yn ymwneud â data ansoddol (e.e. adroddiadau ar ddigwyddiadau).

Cyhoeddi a Thryloywder: Ar ôl ei adolygu, caiff yr Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant ei gyhoeddi er mwyn cynnal tryloywder ac atebolrwydd. Mae hyn yn galluogi aelodau o'r cyhoedd a rhanddeiliaid i weld yr ymrwymiad parhaus i hawliau plant.

Diwygiadau i'r Polisi neu'r Broses Weithredu: Yn dilyn yr adolygiad, os bydd y gwaith monitro yn dangos nad yw'r effeithiau a nodwyd yn yr Asesiad gwreiddiol o'r Effaith ar Hawliau Plant wedi dwyn ffrwyth, neu os bydd canlyniadau anfwriadol, cymerir y camau canlynol.

Newidiadau i'r Polisi: Yn seiliedig ar y canfyddiadau, byddai unrhyw addasiadau polisi yn cael eu hystyried er mwyn lliniaru unrhyw effeithiau negyddol ar blant a phobl ifanc.

Newidiadau i'r Broses Weithredu: Os bydd yr adolygiad yn tynnu sylw at broblemau o ran y ffordd y mae'r polisi yn cael ei roi ar waith, gwneir newidiadau er mwyn gwella'r prosesau a sicrhau bod amcanion y polisi yn cael eu cyflawni'n effeithiol.

Dulliau Cyfathrebu Gwell: Eir i'r afael ag unrhyw fylchau a nodir mewn dulliau cyfathrebu neu ymgysylltu â phlant er mwyn sicrhau bod eu lleisiau yn cael eu clywed a'u hystyried mewn datblygiadau polisi yn y dyfodol.

Gwelliant Parhaus: Bydd y broses adolygu yn iteraidd, a chaiff y gwersi a ddysgwyd eu hymgorffori mewn Asesiadau o'r Effaith ar Hawliau Plant a phrosesau llunio polisïau yn y dyfodol er mwyn gwella'r ffordd y caiff hawliau plant eu diogelu a'u hyrwyddo'n barhaus.

Bydd y mecanweithiau hyn yn sicrhau bod yr Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant yn parhau i fod yn ddogfen fyw sy'n datblygu yn unol â'r polisi a'i effeithiau, gan gynnal pwyslais cryf ar ddiogelu hawliau a llesiant plant a phobl ifanc.